

Hr Jaanus Tamkivi
minister
Keskkonnaministeerium
keskkonnaministeerium@envir.ee

Teie	7.05.2010.a.	nr 13-14/3515-1
Meie	9.06.2010.a.	nr 10.1/7486

**Uue jahiseaduse väljatöötamiskavatsuse
kooskõlastamine**

Lugupeetud härra minister

Justiitsministeerium kooskõlastab Keskkonnaministeeriumi poolt kooskõlastamiseks esitatud uue jahiseaduse väljatöötamiskavatsuse.

Seaduse väljatöötamise käigus tuleb hinnata kaasnevaid mõjusid, muu hulgas kindlasti majanduslikke ning keskkonnamõjusid. Kuivõrd väljatöötamiskavatsuse kohaselt planeeritakse ulatuslikke kontseptuaalseid muudatusi, soovitame eelduslikult mahuka mõjude analüüsi lisada eelnõu seletuskirjale eraldiseisva dokumendina.

Käesolevale kirjale on lisatud ka Justiitsministeeriumi kantsleri poolt 05.11.2009. a käskkirjaga nr 111 moodustatud keskkonnaseadustiku eelnõu väljatöötamise kodifitseerimiskomisjoni arvamus väljatöötamiskavatsuse põhjenduste kohta.

Lugupidamisega

(Allkirjastatud digitaalselt)

Rein Lang
minister

Lisa: Keskkonnaseadustiku töögrupi arvamus uue jahiseaduse väljatöötamise põhjenduse kohta 2 lehel.

Margit Käpp 620 8213
m.kapp@just.ee

Uku-Mats Peedosk 6 208 187
uku-mats.peedosk@just.ee

Keskkonnaseadustiku töögrupi arvamus uue jahiseaduse väljatöötamise põhjenduse kohta

Uue jahiseaduse väljatöötamise põhjendus ja eesmärgid on oma praegusel kujul esitatud kohati väga üldsõnaliselt, mis ei võimalda neid sisuliselt hinnata. Eelkõige puudutab see uue seaduse eesmärki. Keskkonnaministeeriumi kirjas märgitakse, et „Jahinduse korraldamisel lähtutaks tasakaalustatud ja säästva arengu põhimõtetest. Need on eesmärgid, millest lähtub ka rahvusvaheline jahinduspoliitika. Kehtiv seadus ei taga nende eesmärkide täitmist täies ulatuses.“ Ei ole selgitatud, milline tähendus antakse antud juhul säästva arengu põhimõttele. Samuti ei ole selge, miks kehtiv seadus ei taga nende eesmärkide täitmist täies ulatuses – milles on probleemid. Samuti ei ole arusaadav, mida mõeldakse „rahvusvahelise jahinduspoliitika“ all. Kas selline ühtlustatud poliitika on tõesti olemas ja mis on selle põhipostulaadid?

Uues jahiseadusega tahetakse anda suuremaid õigusi maaomanikele ja tahetakse vähendada riigipoolse sekkumise astet. Eesmärk on ilmselt aktsepteeritav, kuid seejuures tuleb silmas pidada EV Põhiseaduse § 5 – mis sätestab, et Eesti loodusvarad ja loodusressursid on rahvuslik rikkus, mida tuleb kasutada säästlikult. See on riigile adresseeritud ülesanne ja hõlmab ka jahiulukiasurkondade ja elupaikade soodsa seisundi tagamist. Niisiis tuleb eelnõu ettevalmistamisele riigi rolli mitte liigselt vähendada ja tagada riigile piisavad võimalused oma põhiseaduslike ülesannete täitmiseks. Mitmete plaanitavate muudatuste puhul (küttimismahtude määramise pädevuse andmine eraõiguslikele jahindusorganisatsioonidele, jahirentniku otsustamine) tekib küsimus kooskõlast põhiseaduse §-ga 5. Näiteks maavarade kasutamise osas on Riigikohus kohtuasjas nr 3-4-1-9-09 leidnud, et "maavarade säästliku kasutamise kavandamine ei saa põhiseaduse kohaselt toimuda üksnes ühe omavalitsusüksuse piires, vaid see peab lähtuma riiklikest huvidest ja vajadusest tagada maavarade säästlik kasutamine kogu riigis". Põhimõtteliselt peaks jahiulukitele laienema samasugune lähenemine.

Keskkonnaministeeriumi kirjas rõhutatakse, et „Uue kontseptsiooni kohaselt ei koostata jahimaakorralduskavasid ehk jahiulukite elupaigamahutavuse hinnanguid, kuna niivõrd keerulisi ökoloogilisi protsesse ei ole võimalik vajaliku täpsusega modelleerida. Samuti ei saa riiklikud institutsioonid anda sõltumatut hinnangut uluksõraliste absoluutarvukuse kohta jahipiirkonna tasemel, mistõttu puudub alus ka riiklikult kehtestada iga-aastaseid küttimismahte. **Reaalselt on vastava hinnangu võimalised andma ainult jahiulukivaru kasutajad ehk jahimehed.**“ Selles küsimuses on keskkonnaministeeriumi seisukohad vastuolulised. Samas kirjas rõhutatakse „Paraku ei vasta eelmise sajandi 60ndatel juurutatud jahipiirkonna elupaikade mahutavuse ehk jahiulukite minimaalse ja maksimaalse arvukuse määramise alused tänapäeva teadmiste jahiulukite ökoloogiast ning vastavaid protsesse ei ole võimalik vajaliku täpsusega modelleerida. Isegi kui mudelid suudaksid kõnealuseid protsesse kirjeldada, on sellisel lähenemisel rakendusplaan puudulik, sest riiklikud institutsioonid ei suuda vajaliku täpsusega kontrollida jahiulukite absoluutarvukust jahipiirkonna tasemel. **Vastavat teavet omavad jahimehed võivad manipuleerida loendusandmetega ja näidata ulukite arvukust tegelikust madalamana.**“ Kuidas on võimalik usaldada jahimeeste hinnanguid küttimismahtude osas, kui samas kahtlustatakse neid manipuleerimises. Samuti on jahinduse arengukavas üheks eesmärgiks seatud ulukiseire kvaliteedi parandamine - ent ei selgitata, milliseid andmeid paranenud ulukiseire tulemusena täpsemalt saadakse ja kuidas neid saab kasutada (miks mitte küttimismahtude määramiseks?) Seetõttu jääb küttimismahtude määramise andmine eraõiguslikele jahindusorganisatsioonidele nõrgalt põhjendatuks.

Arusaamatuks jääb, millisel alusel täpsemalt toimub jahipidamise peatamine, kui seireandmetel on sattumas ohtu jahiulukiasurkonna soodne seisund. Sellist jahipidamise peatamise võimalust nähakse nii jahinduse arengukavas kui eelnõu väljatöötamise kavatsuses küll ette (ja nähakse selles just riigi peamist võimalust ulukite asurkonna arvukust reguleerida või kaitsta), ent ei ole täpsemalt aru saada, kellelt tulevad vastavad seireandmed (kas ka jahimeestelt?), ning kui pikk võib olla ajaline lõtk seireandmete laekumise ning nende alusel jahipidamise peatamise ja jahiulukiasurkonna soodsa seisundi ohtusattumise vahel. Lühidalt - ei ole aru saada, kui kiiresti võimaldab kavandata

regulatsioon riigil ohtusattumisele reageerida. Sellest sõltub ka riigi tegelik võimalus ulukite kui rahvusliku rikkuse arvukust reguleerida.

Loodetavasti eelnõu kirjutamisel ülalnimetatud probleemid lahenduvad ja mitmetes küsimustes esinev ebaselgus kaob soodsas suunas.

Keskkonnaseadustiku töögrupi liikmed

Kärt Vaarmari ja Hannes Veinla